

249/1948 Sb.

Zákon

ze dne 25. října 1948

O zestátnění ústavů zemědělského a lesnického výzkumnictví a o jejich organizaci a správě.

Vyhlášeno dne 19. listopadu 1948, datum poslední novelizace 23. prosince 1949

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

DÍL I.

Zestátnění ústavů.

§ 1.

Zemědělské a lesnické výzkumné ústavy se zestátní dnem vyhlášení tohoto zákona podle jeho dalších ustanovení.

§ 2.

(1) Za zemědělské a lesnické výzkumné ústavy podle tohoto zákona (dále jen „ústavy“) se považují zvláštní zařízení (výzkumné, kontrolní a zkušební ústavy, stanice a pokusné statky), sloužící převážně zemědělskému a lesnickému výzkumnictví, t. j. vědeckému bádání, zkoušení, pokusnictví a upotřebení vědeckých poznatků ve všech oborech zemědělství a lesnictví.

(2) Zemědělské a lesnické výzkumnictví se vztahuje zejména na tyto obory:

- a) výrobu rostlinnou,
- b) výrobu živočišnou,
- c) výrobu lesnickou a myslivost,
- d) zemědělskou a lesnickou ekonomiku a sociologii,
- e) studium otázek strojní a stavební racionalisace s hlediska potřeb zemědělství a lesnictví.

§ 3.

Ministerstvo zemědělství vyhlásí v Úředním listě, které ústavy byly zestátněny podle § 1.

§ 4.

(1) Zestátněním nabývá stát vlastnictví k majetkové podstatě ústavu, jako jsou zejména budovy a jiné nemovitosti a jejich příslušenství a jiná zařízení, počítajíc v to všechny věci movité i práva (licence, známky, vzorky, vodní práva a pod., směnky, cenné papíry, vkladní knížky, hotovosti a pohledávky), pokud slouží nebo jsou určeny k provozu ústavu, i když náleží někomu jinému než vlastníku ústavu.

(2) Ministr zemědělství může vyjmouti ze zestátnění jednotlivé majetkové kusy a majetkové soubory nebo práva, pokud jich není nezbytně třeba k provozu zestátněného ústavu, a ponechat je dosavadnímu vlastníku, při čemž mu může uložit podmínky, zejména podmínku, že do stanovené lhůty zřídí ve prospěch státu služebnost nebo užívací právo, potřebné k provozování zestátněného ústavu.

(3) O rozsahu zestátnění podle odstavce 1 rozhoduje ministr zemědělství v dohodě s ministrem financí, a to pokud jde o ústavy svazků lidové správy, po slyšení příslušného krajského národního výboru, a u ústavů, které byly dosud ve vlastnictví příslušného Jednotného svazu zemědělců, po slyšení tohoto svazu.

§ 5.

Části majetkových podstat národních nebo znárodněných podniků, které převážně slouží zemědělskému, po případě lesnickému výzkumnictví, nebo jsou určeny pro jeho provoz, může příslušný ministr v dohodě s ministry zemědělství a financí vyjmouti z majetkové podstaty těchto podniků, a ministr zemědělství je začlení do majetkové podstaty příslušného ústavu.

§ 6.

(1) Stát vstupuje dnem zestátnění v závazky, které váznou na majetkových podstatách ústavů uvedených v § 1. Váznou-li závazky na majetkové podstatě zestátněného ústavu i na ostatním majetku jeho dosavadního provozovatele, vstupuje stát v závazky v poměru obecných cen zestátněného majetku k majetku nezestátněnému s přihlédnutím k ustanovení § 8. Totéž platí přiměřeně, pokud jde o majetkové podstaty vyňaté podle § 5. V pochybnostech určí ministr zemědělství v dohodě s ministrem financí, a jde-li o části majetkových podstat vyňatých podle § 5, také v dohodě s příslušným ministrem, které závazky přecházejí se zestátněnou nebo vyňatou (§ 5) majetkovou podstatou nebo její částí. Ministerstvo zemědělství může v dohodě se zúčastněnými ministerstvy a s ministerstvem financí vydati vyhláškou v Úředním listě směrnice pro ocenění majetkových podstat a rozvržení a ocenění závazků. Ustanovení § 5a dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ve znění zákona ze dne 28. dubna 1948, č. 114 Sb., platí přiměřeně.

(2) Za závazky podle odstavce 1 se nepokládají osobní daně, dávky a poplatky bývalého provozovatele, a zestátněná majetková podstata ani stát za ně neručí. Osobními daněmi a dávkami se rozumějí daň důchodová, válečný příspěvek, daň rentová přímo vybíraná, daň z majetku podle vládního nařízení ze dne 16. prosince 1942, č. 410 Sb., o dani z majetku, majetkové dávky podle zákona ze dne 15. května 1946, č. 134 Sb., o dávce z

majetkového přírůstku a o dávce z majetku, a mimořádné dávky podle zákona ze dne 31. října 1947, č. 185 Sb., o mimořádné jednorázové dávce a mimořádné dávce z nadměrných přírůstků na majetku, ve znění zákona ze dne 19. července 1948, č. 180 Sb. Způsob úhrady těchto osobních daní a dávek stanoví ministerstvo financí vyhláškou v Úředním listě.

(3) U závazků, které jsou hospodářsky neodůvodněné, počítajíc v to závazky ze služebních smluv, zaručujících zaměstnancům nepřiměřeně vysoké platy, zaopatřovací požitky, odbytné a pod., může se stát domáhati zrušení nebo jiné přiměřené úpravy. Nedojde-li o tom k dohodě, rozhodne rozhodčí soud podle zákona ze dne 21. listopadu 1946, č. 228 Sb., o rozhodčích soudech pro úpravu některých závazků národních podniků.

§ 7.

(1) Zaměstnanci zestátněných ústavů budou převzati dnem zestátnění ústavu do služeb státu a budou platově zařazeni podle příslušných předpisů o zaměstnancích státu; zařazení provede ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvy vnitra a financí.

(2) Vláda vydá nařízením předpisy o zhodnocení předchozí služební činnosti zaměstnanců převzatých státem, při čemž může stanovit odchylky z ustanovení odstavce 1 až do provedení všeobecné úpravy platů zaměstnanců ústavů.

§ 8.

(1) Svazkům lidové správy a příslušnému Jednotnému svazu zemědělců nepřísluší náhrada za majetek zestátněný podle tohoto zákona. Jinak platí o náhradě za zestátněný majetek přiměřeně ustanovení §§ 7 až 11 dekretu č. 100/1945 Sb. ve znění zákona č. 114/1948 Sb. Pokud při zestátnění podle § 1 jde o majetek, který by jinak podléhal řízení o převzetí podle zákona ze dne 11. července 1947, č. 142 Sb., o revisi první pozemkové reformy, ve znění zákona ze dne 21. března 1948, č. 44 Sb., po případě výkupu podle zákona ze dne 21. března 1948, č. 46 Sb. o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě), stanoví se výše náhrady za takový majetek podle těchto zákonů.

(2) Stát uhradí Fondu znárodněného hospodářství náklady spojené s úrokováním a umořováním cenných papírů, poskytnutých jako náhrada za majetkové podstaty ústavů zestátněných tímto zákonem, po případě náklady spojené s jiným způsobem poskytnutí náhrady, a to podle plánu, na němž se dohodnou ministři zemědělství a financí.

DÍL III.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 10.

Věcný a osobní náklad spojený s provozováním zestátněných ústavů, které byly dosud ve vlastnictví svazků lidové správy a příslušného Jednotného svazu zemědělců, uhradí do 31. prosince 1948 dosavadní vlastník z prostředků zajištěných ve svém rozpočtu.

§ 11.

(1) Na návrh ministerstva zemědělství zapíše knihovní soud přechod vlastnických a jiných práv náležejících k majetkové podstatě zestátněného ústavu na stát s odvoláním se na tento zákon.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí obdobně o vyznačení přechodu práv na stát v jiných úředních rejstřících a seznamech (vodní kniha, rejstřík letecký, patentní a pod.).

§ 12.

Písemnosti a úřední úkony, kterých je třeba k provedení §§ 4, 5, § 6, odst. 1 a 3 a § 8, jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 13.

Pokud se opatření podle tohoto zákona vztahuje na ústavy, které se nezabývají jen výzkumnictvím zemědělským nebo lesnickým, činí je ministerstvo zemědělství v dohodě se zúčastněným ministerstvem.

§ 14.

Dokud nepočnou působiti krajské národní výbory, vykonávají jejich působnost podle § 4, odst. 3 zemské národní výbory, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy.

§ 15.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Řuriš v. r.